

Utvärdering av genomförandet av valet till Europaparlamentet 2024 i Linköpings kommun

Sammanfattning

De som arbetade med att genomföra valet till Europaparlamentet i Linköping den 9 juni 2024 är i huvudsak mycket positiva till hur valarbetet fungerade i Linköping. Inom flera områden var en något högre andel positiva kring valets genomförande i år än vid de allmänna valen hösten 2022, även om värdena i flera fall dock var något lägre än i samband med EU-valet 2019.

95 procent av samtliga svarande är nöjda med hur kontakterna och stödet från valkansliet fungerade och 94 procent svarar att den utbildning och information de fick inför valet var tillräcklig för att utföra uppdraget. Dock svarar 4 procent av ordförandena i valdistrikten att deras vallokal fungerade dåligt och 18 procent att den fungerade mindre bra. 94 procent av dem svarande uppger att personalgruppen i röstningslokalen fungerade bra.

99 procent av dem med en uppfattning uppger att leveranserna av förtidsröster fungerade bra och 96 procent svarar att utkörning och påfyllning av material i röstningslokalen fungerade bra. Mycket få oförutsedda händelser eller incidenter inträffade i samband med valet.

93 procent av ordförandena i valdistrikten svarar att Valnämndens mottagande i stadshuset på valnatten fungerade bra. Den fråga där tydligaste förändring visas mellan 2019 och 2024 är den om hur lokalen fungerade som vallokal.

Bakgrund

Linköpings kommun har som målsättning att hela tiden utvecklas och därmed även bli bättre inom valarbete. Valnämnden och valkansliet i Linköpings kommun har beslutat att genomföra en utvärdering om hur de som arbetade med att genomföra valet till Europaparlamentet i juni 2024 upplevde att det fungerade. Utvärderingen har genomförts som en webbenkät. Liknande utvärderingar har gjorts av de allmänna valen i september 2018 och 2022 samt av EU-valet i maj 2019. Redovisningen av undersökningen sker dels genom denna rapport som innehåller en enkel redovisning av svaren i form av diagram, samt dels genom separata sammanställningar av de fritextsvar som webbenkäten också innehöll. De grundläggande Word-dokumenterna med fritextsvar omfattar 119 sidor text i storleken Arial 12. Fritextsvaren har dessutom sammanställts i ytterligare en fil där de sorterats efter valdistrikt. De öppna fritextsvaren fördelade på 31 frågor behandlas inte alls i denna rapport.

I ett avslutande avsnitt görs jämförelser mellan utvärderingarna vid valen 2018, 2019, 2022 och 2024.

Metod

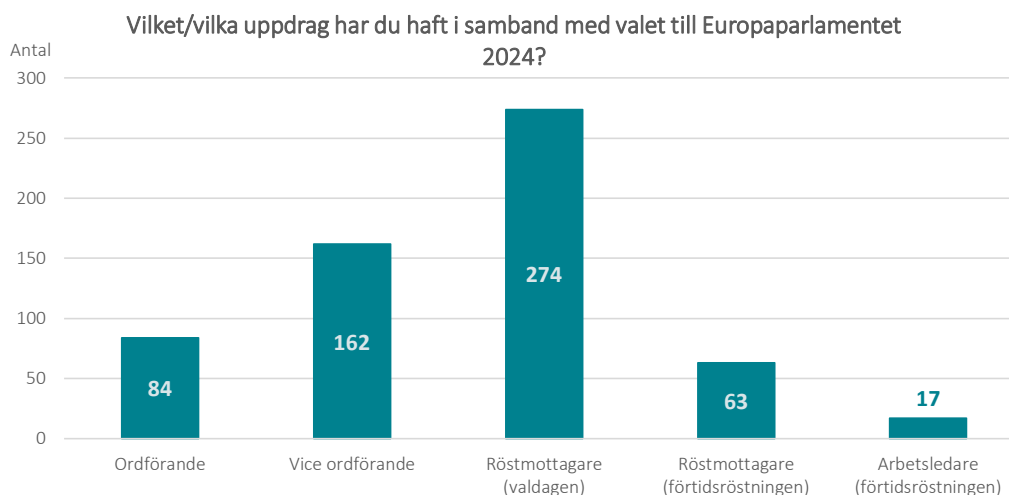
Undersökningen har genomförts som en webbenkät. Ett första utskick gjordes den 17 juni och en påminnelse sändes ut den 24 juni. De som tillfrågades var ordförande och vice ordförande i respektive valdistrikt, samt de som arbetat som arbetsledare vid förtidsröstningen eller som röstmottagare i samband med valet. Detta gäller både de som arbetat som röstmottagare i vallokal på valdagen och de som arbetat som röstmottagare i samband med förtidsröstningen. Antalet tillfrågade uppgick 778 personer och efter påminnelsen har 547 av dem besvarat enkäten, vilket ger en svarsandel på 70,3 procent. Enkäten har genomförts och administrerats av Analys & Utredning i Linköpings kommun.

Redovisning av resultatet

Uppdraget i samband med valet till Europaparlamentet 2024

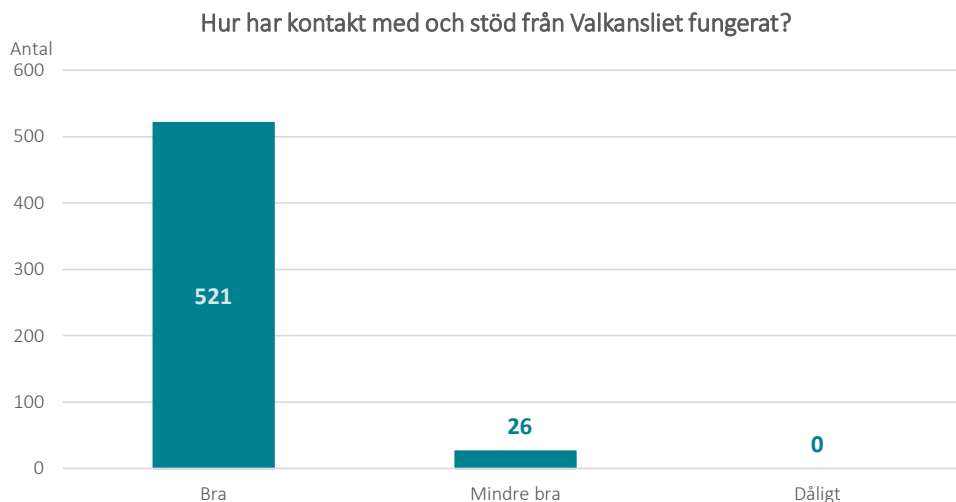
Huvuddelen av de svarande har varit verksamma som röstmottagare på valdagen 2024. 50 procent av de svarande uppger att de har varit röstmottagare på valdagen, 15 procent att de har varit ordförande i ett valdistrikt, 30 procent att de har varit vice ordförande i ett valdistrikt, 12 procent att de har varit röstmottagare i samband med förtidsröstningen och 3 procent att de har varit arbetsledare i samband med förtidsröstningen. 55 personer har markerat att de har varit verksamma i mer än en roll i samband med EU-valet 2024. Den vanligaste kombinationen är att den svarande har varit röstmottagare både i samband med förtidsröstningen och på valdagen, vilket 25 personer har angett.

Diagram 1.

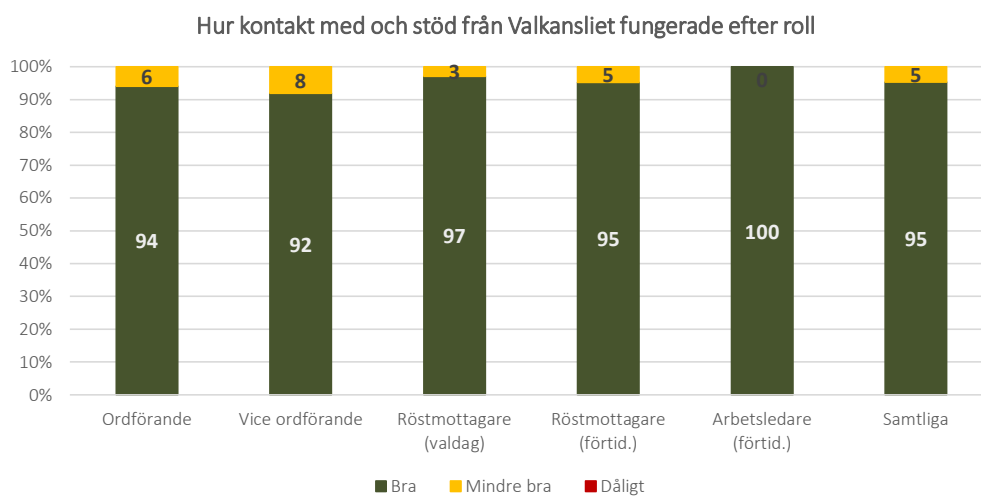
Kontakt med Valkansliet

Diagram 2.

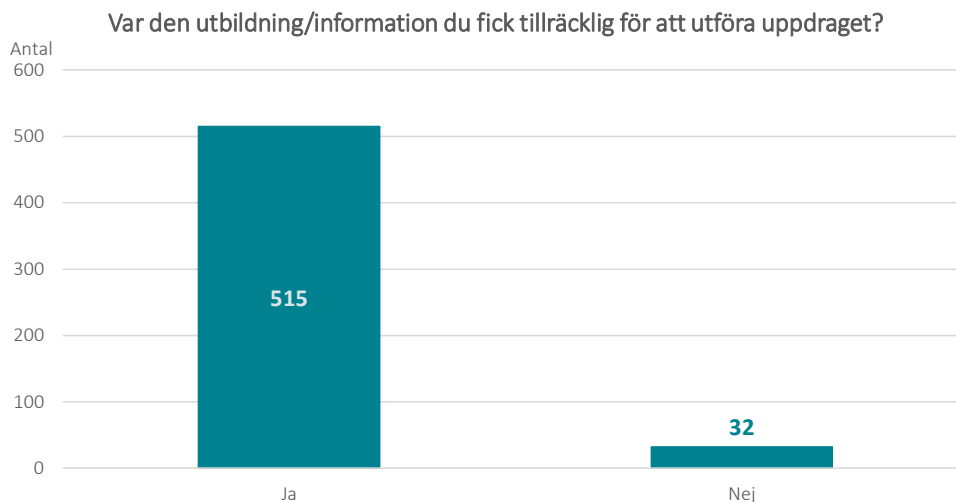
95 procent av dem svarande uppger att kontakten med och stödet från Valkansliet har fungerat bra. Fem procent uppger att det har fungerat mindre bra och inte någon att det har fungerat dåligt. De som har arbetat på valdagen har en något bättre uppfattning om hur kontakten med och stödet från valkansliet har fungerat än dem som arbetade i samband med förtidsröstningen. Skillnaden mellan dem som arbetat på valdagen och dem som gjort det i samband med förtidsröstningen är i år mindre än vid tidigare utvärderingar.

Diagram 3.

Utbildning inför valet

Diagram 4.

94 procent av dem svarande upplevde att den utbildning och information de fick inför valet var tillräcklig för att utföra uppdraget. Den grupp som i störst utsträckning svarade nej var dem som arbetade som arbetsledare i samband med förtidsröstningen. 24 procent av dem svarade nej närmast följt av tio procent av dem som arbetade som röstmottagare i samband med förtidsröstningen. De som har haft en ledande funktion, på valdagen i form av ordförande respektive som arbetsledare vid förtidsröstningen, svarar oftare nej på om utbildningen var tillräcklig än dem som arbetat som röstmottagare. Det är ett mönster som visats även vid tidigare utvärderingar.

Diagram 5.

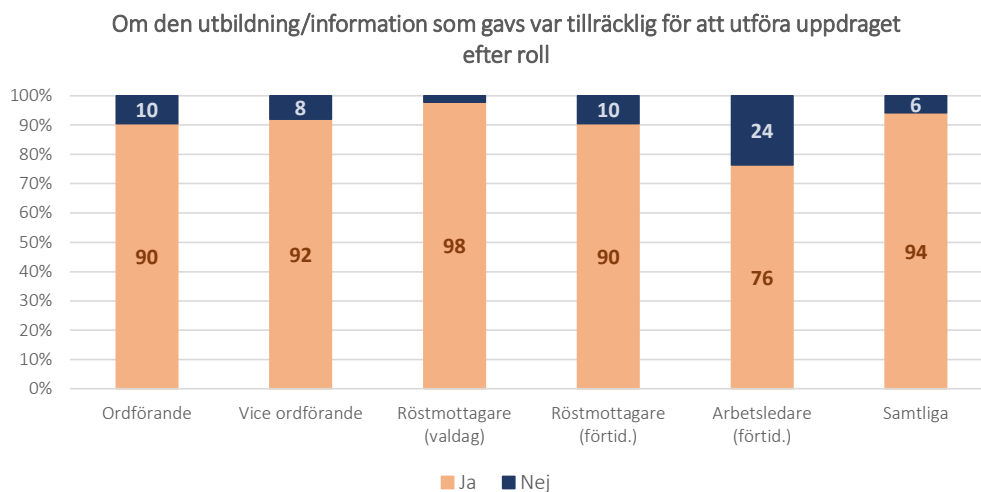
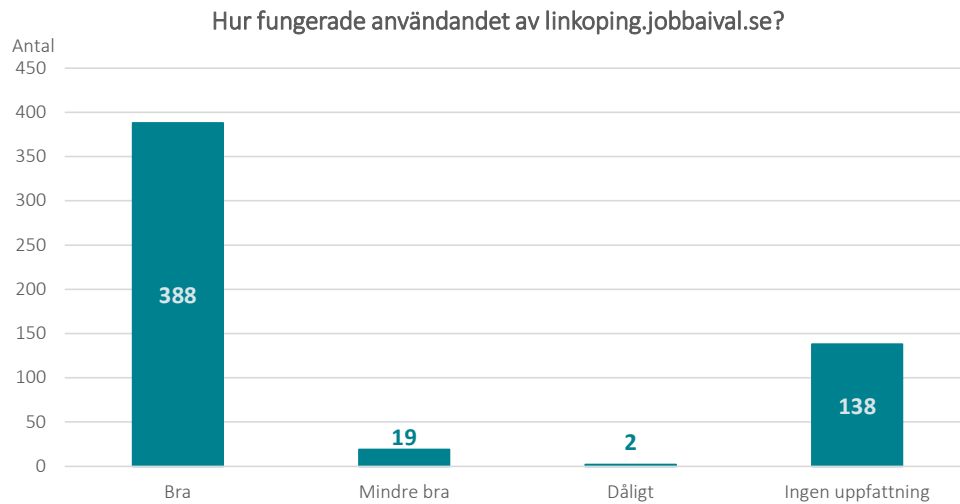

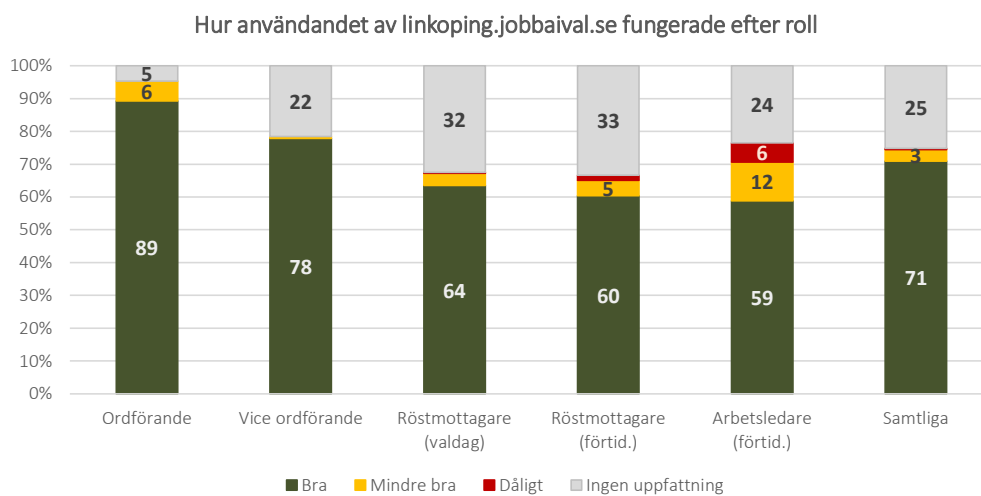
Diagram 6.

71 procent svarade att de upplevde att det fungerade bra att använda linkoping.jobbaival.se och endast tre procent att det var mindre bra eller dåligt. Ungefär en fjärdedel av dem som svarade uppgav att de inte hade någon uppfattning.

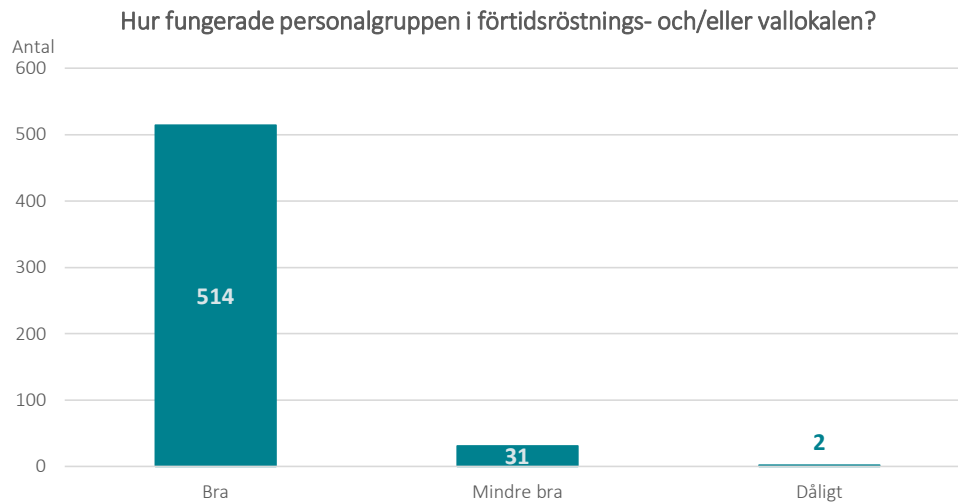
De som arbetade som ordförande och vice ordförande uppger i betydligt större omfattning än röstmottagarna att de upplevde att linkoping.jobbaival.se var bra. Det beror dock i stor utsträckning på att det främst är röstmottagarna som har svarat ingen uppfattning.

Diagram 7.

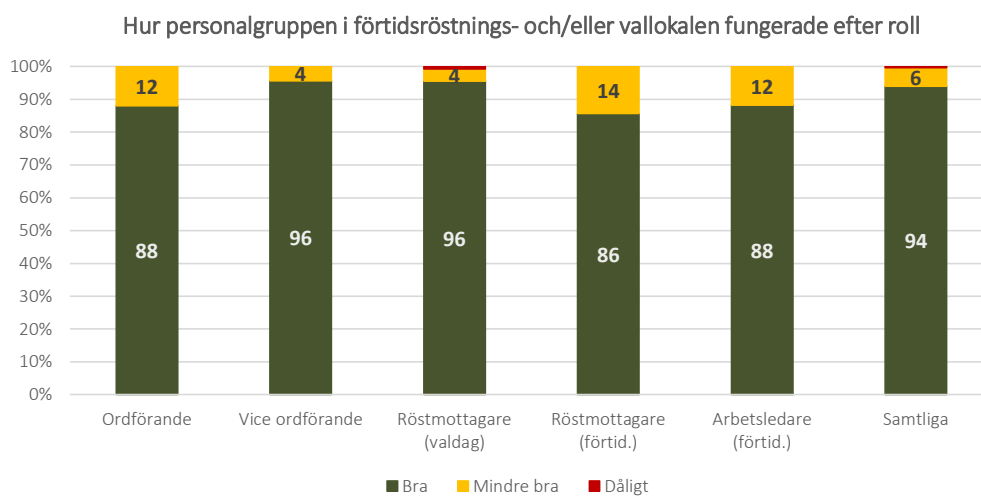
Hur fungerade personalgruppen?

Diagram 8.

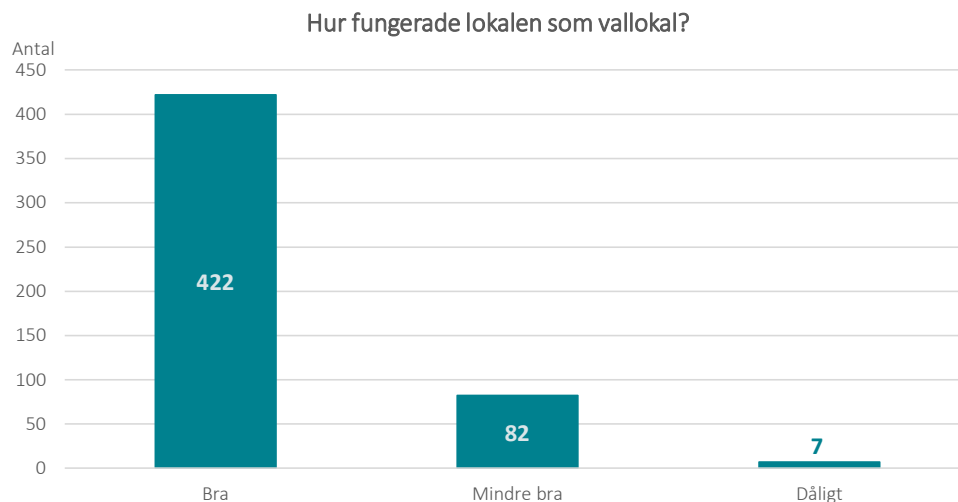
94 procent av dem svarande uppger att personalgruppen i röstningslokalen fungerade bra, medan sex procent svarade att personalgruppen fungerade mindre bra. Störst andel som svarar bra visas för röstmottagare på valdagen med 96 procent och lägst andel för bra visas för röstmottagare vid förtidsröstningen med 86 procent. Överlag förefaller personalgrupperna ha fungerat något bättre på valdagen än i samband med förtidsröstningen. Skillnaden mellan förtidsröstningen och valdagen var dock betydligt mindre 2024 än vid tidigare utvärderingar.

Diagram 9.

Hur fungerade lokalen som röstningslokal?

Diagram 10.

83 procent av dem svarande uppger att de upplevde att vallokalen fungerade bra. 16 procent svarade att röstningslokalen fungerade mindre bra och endast en procent att den fungerade dåligt. 79 procent av ordförandena uppgav att röstningslokalen fungerade bra, vilket kan jämföras med att 86 procent av röstmottagarna på valdagen svarade detsamma. Till skillnad från tidigare utvärderingar var röstmottagarna mer positiva än ordförandena till lokalen i årets utvärdering.

I 47 av 102 valdistrikt svarade samtliga att vallokalen fungerade bra. I sex valdistrikt uppgav mindre än hälften av dem svarande att vallokalen fungerade bra, varav inte någon svarade bra i ett valdistrikt.

Diagram 11.

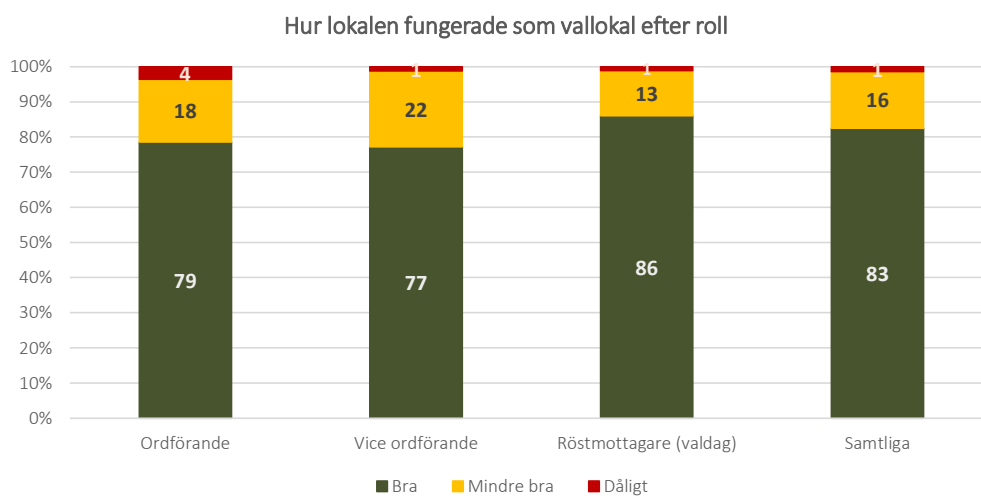
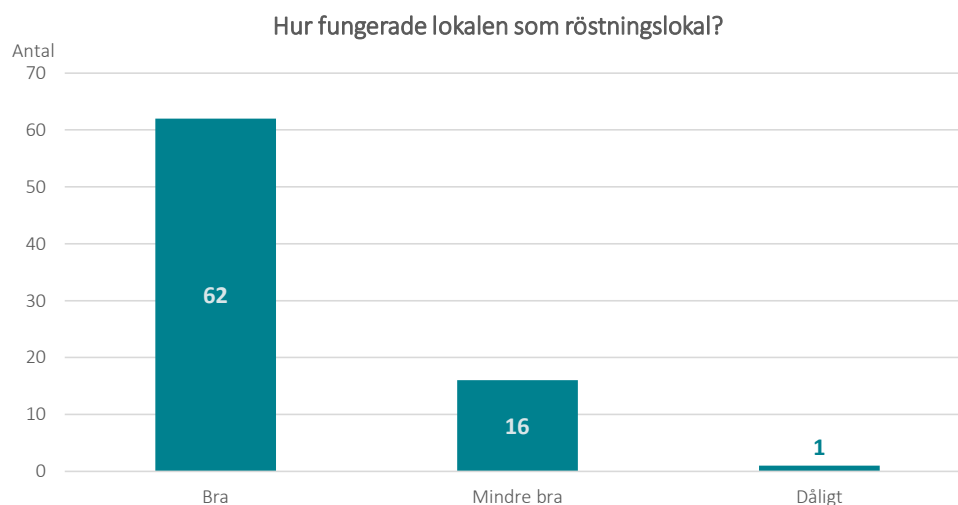

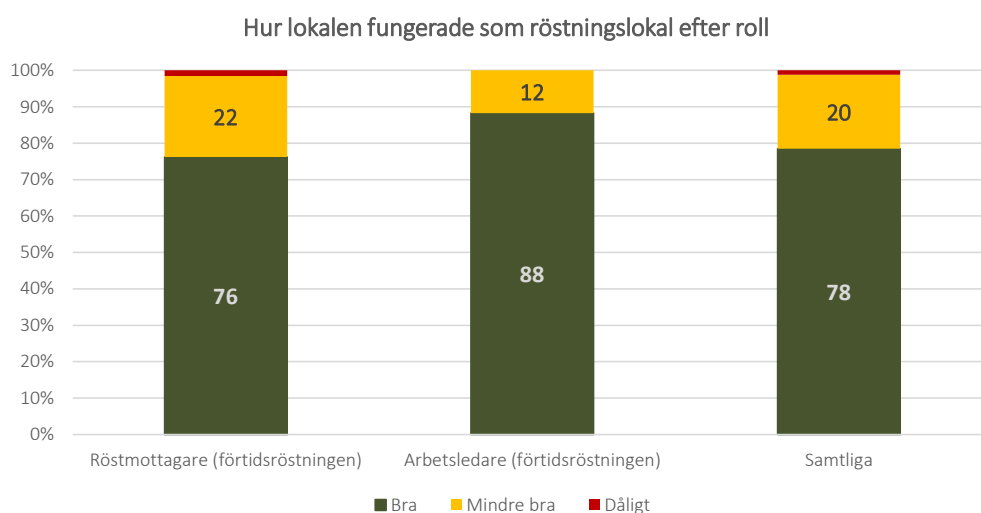
Diagram 12.

78 procent av dem som arbetade i förtidsröstningen upplevde att röstningslokalen fungerade bra. 76 procent av dem som var röstmottagare i samband med förtidsröstningen upplevde att röstningslokalen fungerade bra och för dem som var arbetsledare uppgick motsvarande andel till 88 procent.

I åtta av 17 förtidsröstningslokaler svarade samtliga att lokalen fungerade bra som röstningslokal. För tre lokaler uppgav mindre än hälften av dem svarande att röstningslokalen fungerade bra, varav inte någon svarade bra i två lokaler.

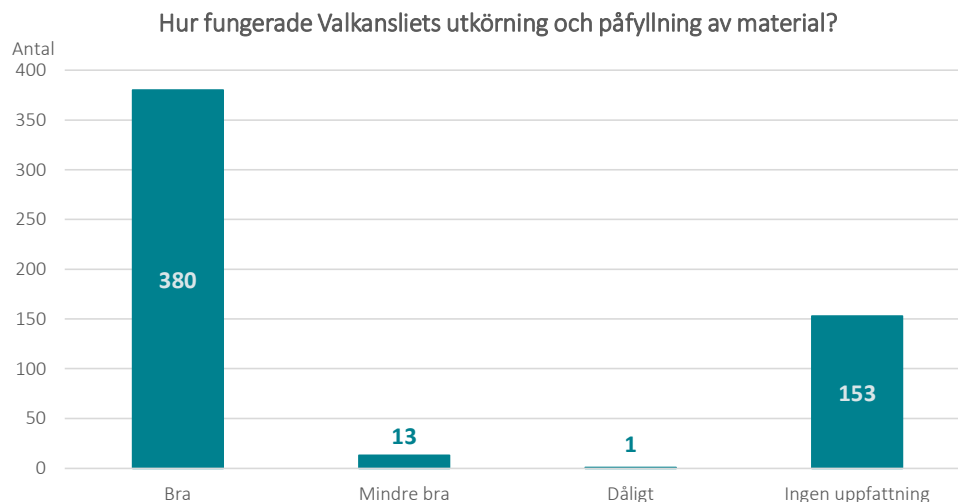
Diagram 13.

2024 var det första året som utvärderingen innehöll en fråga som var uppdelad för respektive förtidsröstning och valdag. Vid tidigare utvärderingar har det varit en gemensam fråga angående vallokal/röstningslokal.

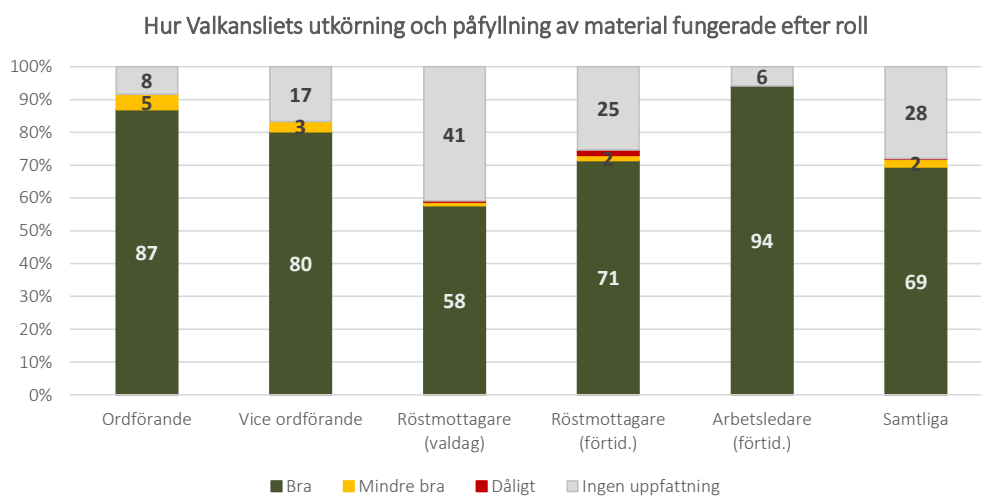
Hur fungerade påfyllning av material?

Diagram 14.

69 procent av dem svarande anser att Valkansliets utkörning och påfyllning av material fungerade bra. 28 procent har dock ingen uppfattning om hur det fungerade. Av dem som har en uppfattning svarade 96 procent att utkörning och påfyllning av material fungerade bra och tre procent att det fungerade mindre bra. Av dem som har en uppfattning om hur det fungerade kan det noteras att 98 procent av röstmottagarna i vallokalerna tyckte att påfyllningen av material fungerade bra, vilket kan jämföras med att 95 procent av ordförandena med en uppfattning i ämnet svarade detsamma.

Diagram 15.

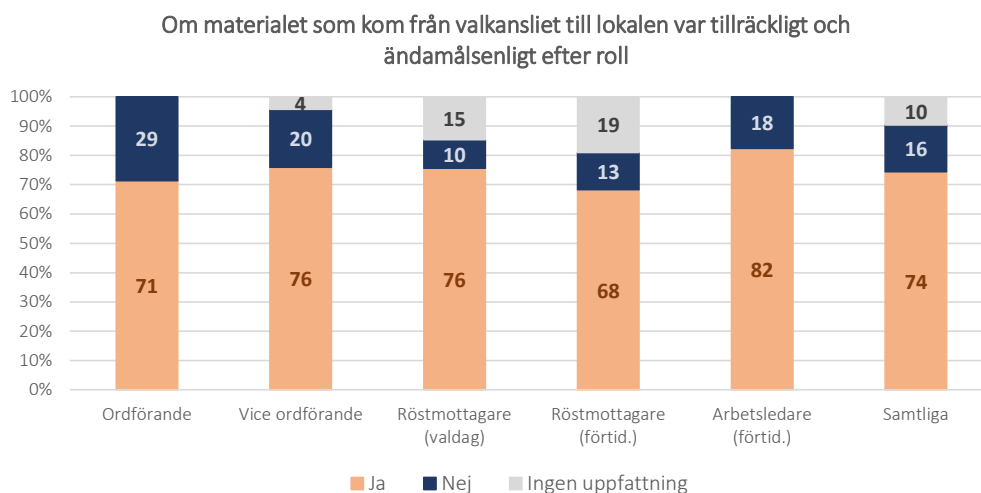
Var materialet som kom från valkansliet tillräckligt och ändamålsenligt?

Diagram 16.

74 procent av samtliga svarande uppger att materialet som kom till lokalen från valkansliet var tillräckligt och ändamålsenligt. 16 procent svarar nej på frågan. Notera att detta nej både kan bero på att det var för mycket eller för lite material respektive att det fanns brister i innehållet. Bland röstmottagarna finns det en betydande andel som inte har någon uppfattning i ämnet. Bland dem som har en uppfattning om materialet var tillräckligt och ändamålsenligt svarar 82 procent ja och den nivån gäller även för dem som var verksamma i en vallokal på valdagen. Bland dem med en uppfattning som var verksamma i samband med förtidsröstningen svarade 84 procent ja på frågan.

Diagram 17.

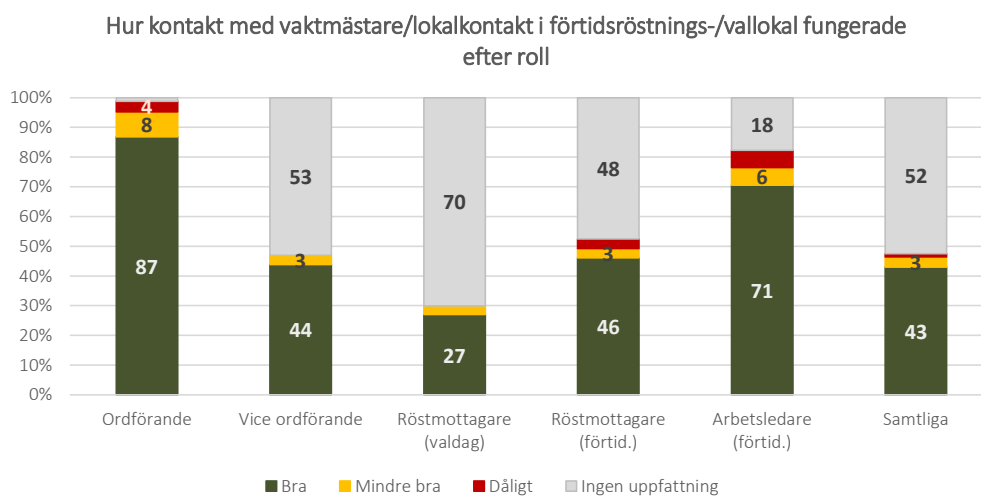
Hur fungerade kontakten med vaktmästare/lokalkontakt?

Diagram 18.

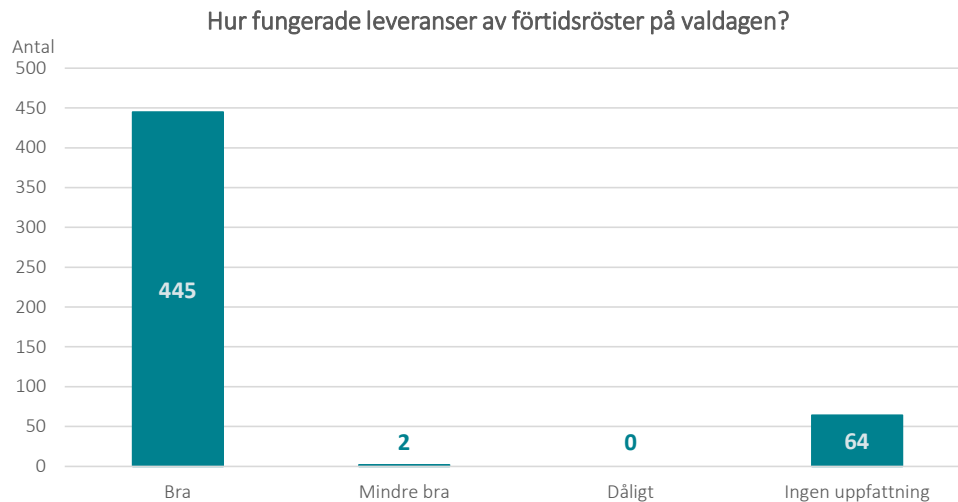
52 procent av dem svarande har ingen uppfattning om hur kontakten med vaktmästaren i vallokalen fungerade. 43 procent uppger att dessa kontakter fungerade bra. Det är främst valdistriktens ordförande och de som hade rollen som arbetsledare som har en uppfattning om hur dessa kontakter fungerade. Av dem ordförande som har en uppfattning om hur kontakten med vaktmästare/lokalkontakt fungerade, svarade 88 procent att kontakten fungerade bra. Det förekommer dock en handfull svar från ordförandena att kontakten fungerade dåligt.

Diagram 19.

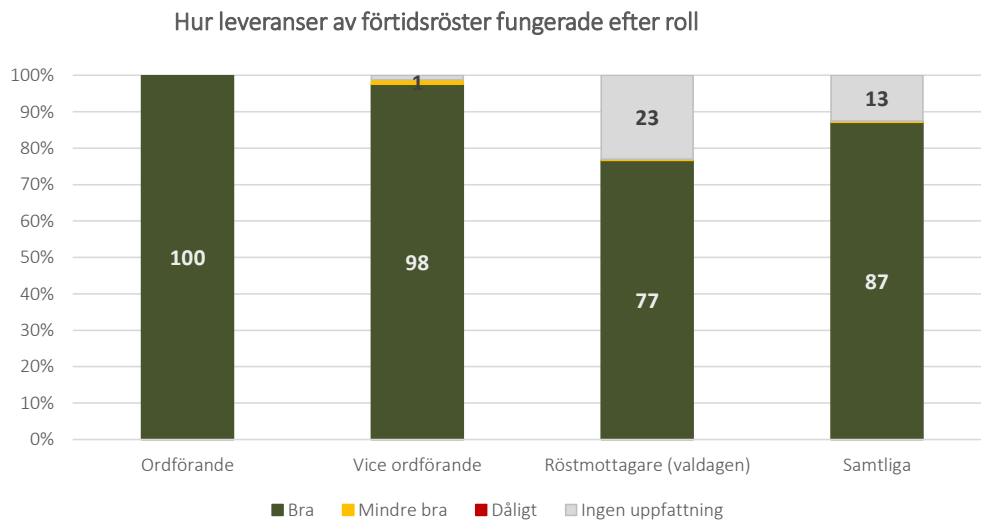
Leverans av förtidsröster

Diagram 20.

87 procent av samtliga svarande uppgav att leveransen av förtidsröster fungerade bra. Inte någon svarande har markerat svarsalternativet dåligt. 13 procent av dem svarande har inte någon uppfattning om hur dessa leveranser fungerade. Av dem som har en uppfattning i frågan svarade drygt 99 procent att leveranserna av förtidsröster fungerade bra.

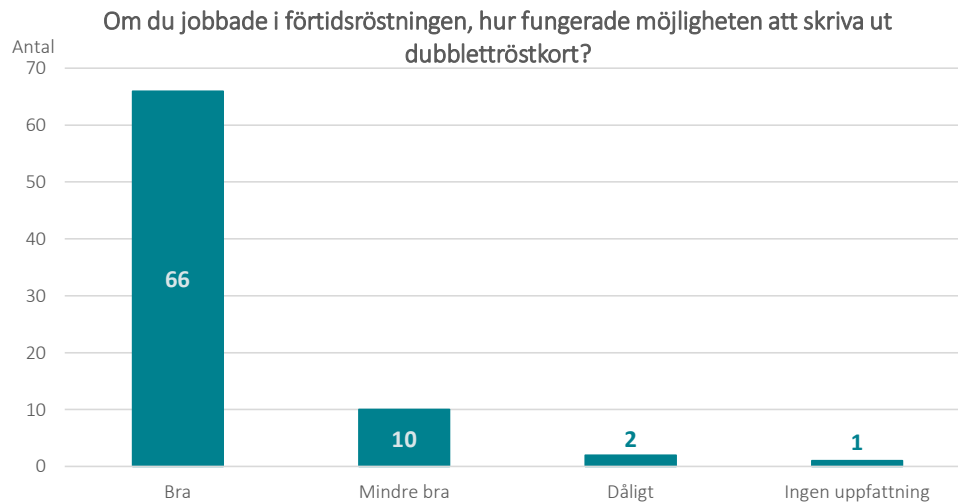
Diagram 21.

Svar från dem som var verksamma i en vallokal under valdagen. 511 svar.

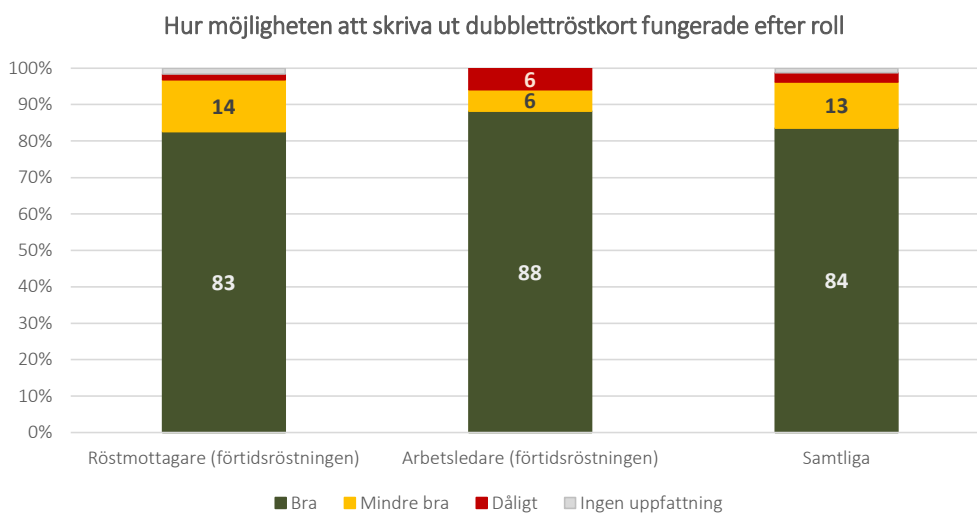
Förtidsröstningen

Diagram 22.

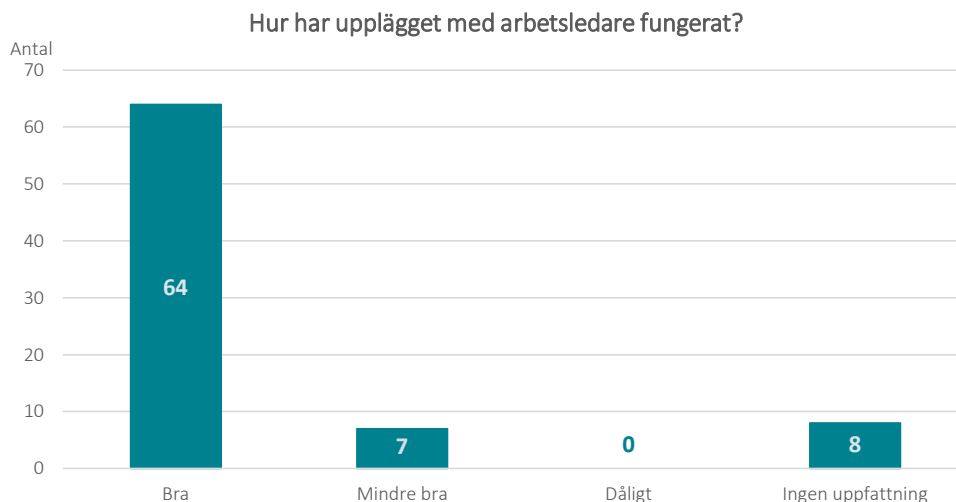
Frågan har endast besvarats av de 79 personer som uppgivit att de arbetade som arbetsledare eller som röstmottagare vid förtidsröstningen. 84 procent av dem uppger att det fungerade bra att skriva ut dubblettröstkort medan 13 procent upplever att det fungerade mindre bra. Det är en betydligt högre andel av dem svarande som i år har uppgivit att det fungerade bra än tidigare.

Diagram 23.

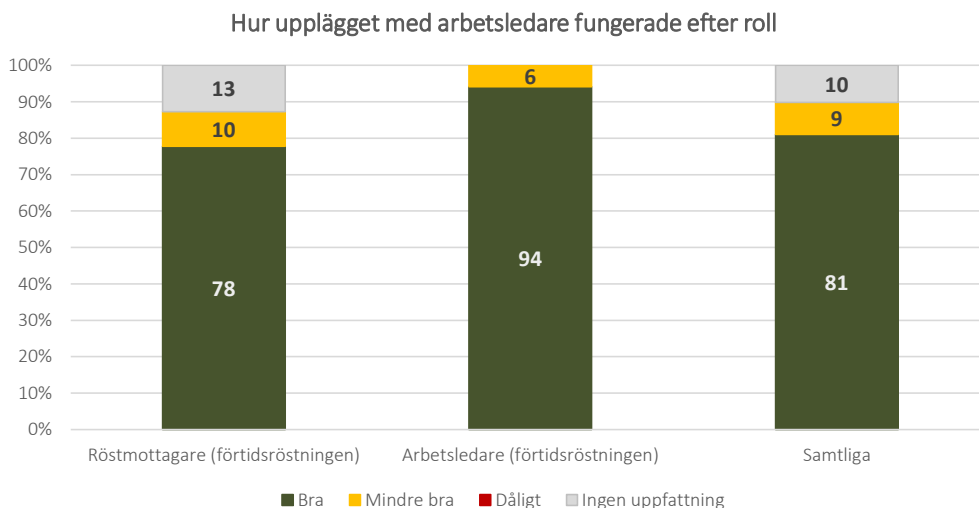
Hur upplägget med arbetsledare inom förtidsröstningen fungerat

Diagram 24.

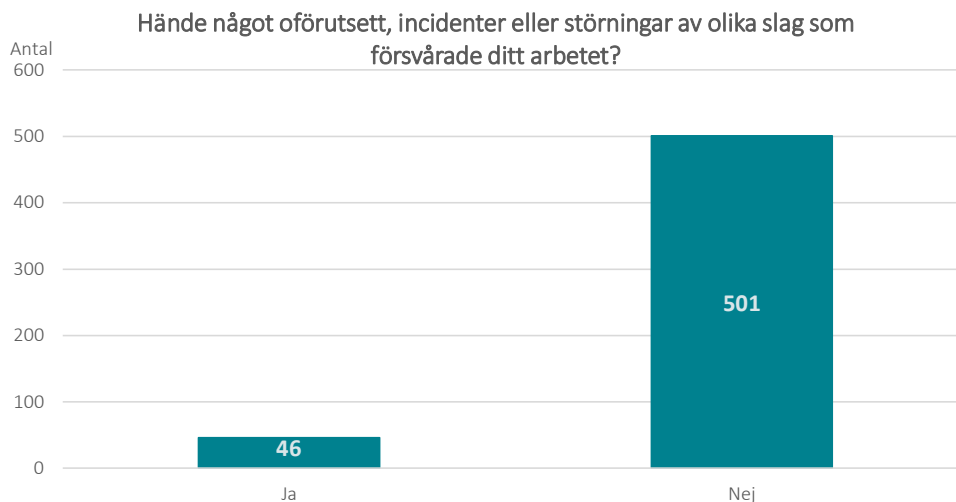
De 79 svarande som varit verksamma vid förtidsröstningen fick även i årets undersökning möjlighet att ge sin uppfattning om hur upplägget med arbetsledare fungerade. 81 procent svarade bra och 9 procent mindre bra. 10 procent hade inte någon uppfattning. De som hade funktionen som arbetsledare var även i årets undersökning var mer positiva till upplägget än dem som var röstmottagare. Båda grupperna tyckte dock till mycket övervägande del att det fungerade bra.

Diagram 25.

Förekomst av oförutsedda incidenter eller störningar

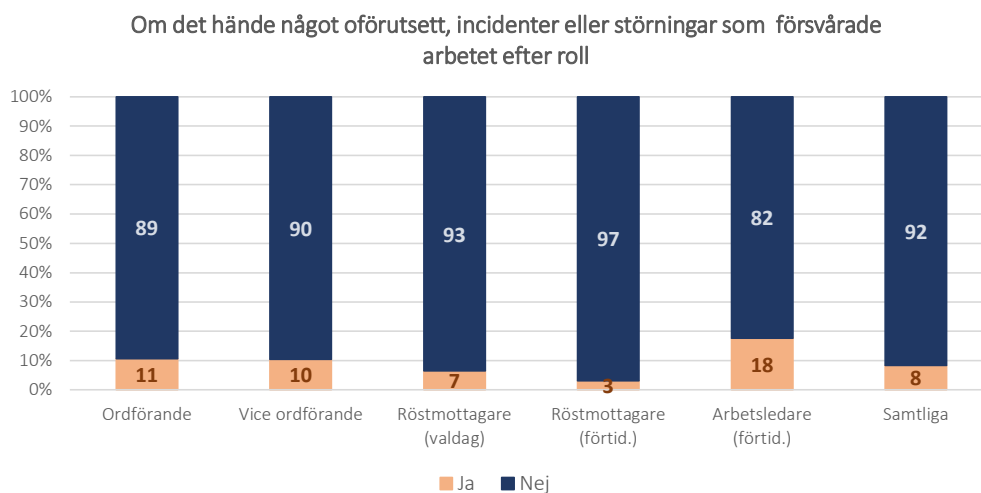
Diagram 26.

8 procent av dem svarande uppger att det hände något oförutsett i form av incidenter eller störningar som försvårade deras arbete i samband genomförandet av årets val. Högst andel, med 18 procent, visas för dem som hade funktionen som arbetsledare i samband med förtidsröstningen. Endast sju procent av röstmottagarna på valdagen noterade några oförutsedda incidenter eller störningar som försvårade deras arbete, och bland röstmottagare vid förtidsröstningen var denna nivå nere på tre procent.

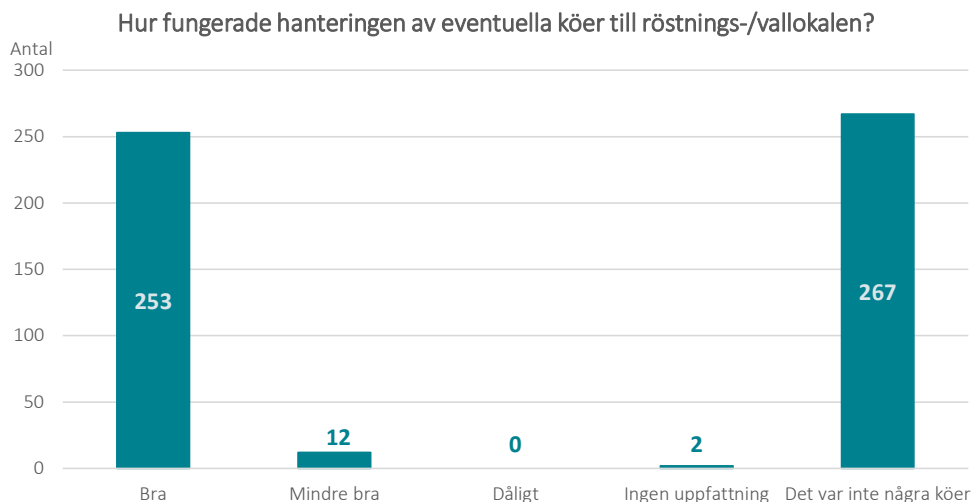
I 23 valdistrikt och fem förtidsröstningslokaler har minst en svarande person noterat någon form av incident eller störning och i åtta valdistrikt har mer än en person noterat att något oförutsett inträffat som försvårat arbetet. Inte i någon förtidsröstningslokal har mer än en person noterat någon incident.

Diagram 27.

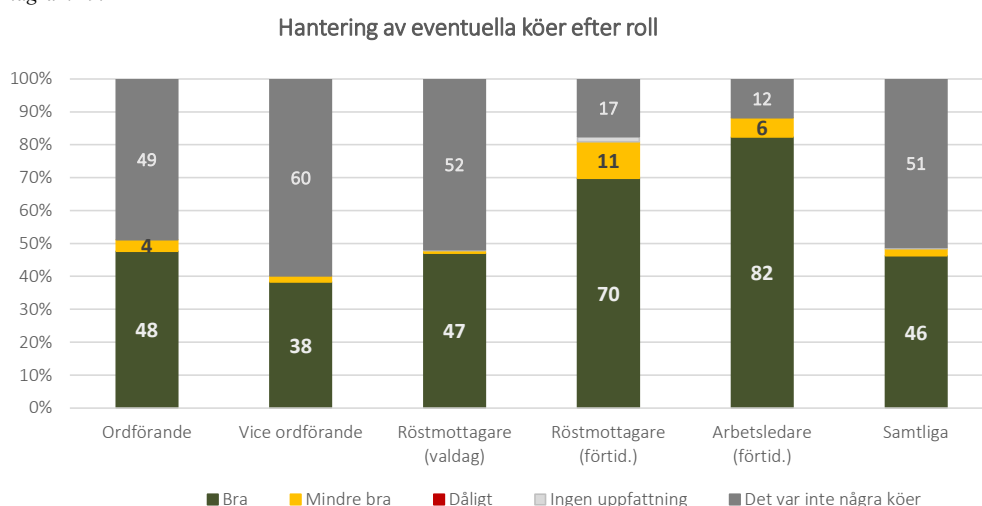
Hantering av eventuell köer i samband med röstningen

Diagram 28.

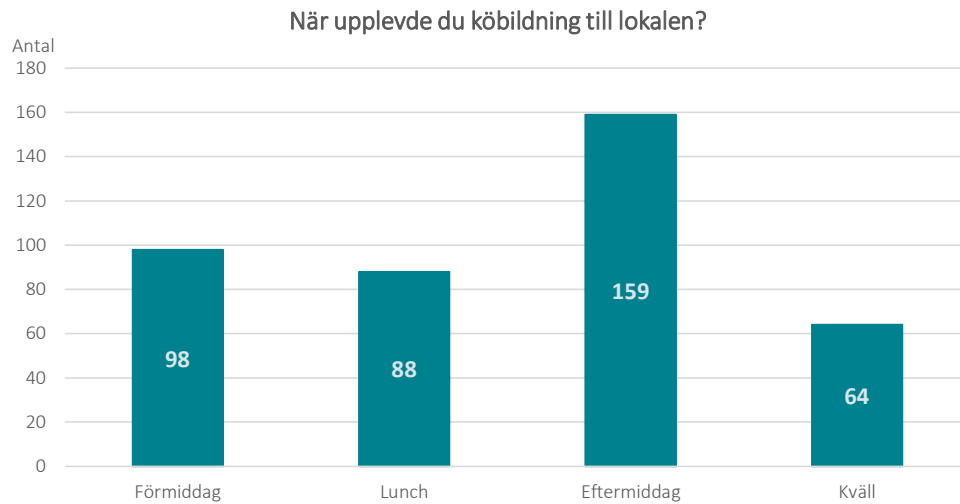
46 procent av dem svarande upplevde att hanteringen av köer fungerade bra i anslutning till röstnings-/vallokalen. Att andelen inte var högre beror dock framförallt på att 51 procent inte upplevde att det var några köer. Det var en högre andel av dem som arbetade i förtidsröstningen än av dem som arbetade på valdagen som upplevde att det var köer. Av dem med en uppfattning i frågan uppgav 96 procent att det fungerade bra.

Diagram 29.

Vid 99 vallokaler och 8 förtidsröstningslokaler förekommer svaret att det inte förekom några köer. Vid 90 vallokaler och 16 förtidsröstningslokaler har det lämnats en uppfattning om hur köerna hanterades.

Diagram 30.

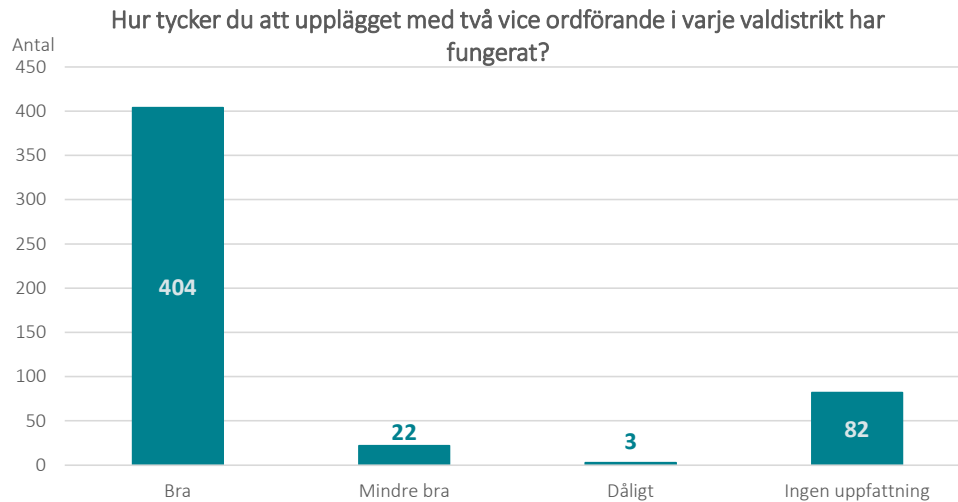
Det var i första hand på eftermiddagen som det upplevdes att det blev köbildning vid lokalen. 60 procent av dem som upplevde att det var någon köbildning uppger att det var på eftermiddagen, motsvarande andel för förmiddagen uppgick till 37 procent, vid lunchtid till 33 procent och på kvällen till 24 procent. Det var möjligt att samtidigt ange flera tidpunkter. Totalt svarade 265 personer på frågan om när köbildning uppstod.

63 procent av dem som upplevde köbildning till förtidsröstningslokalen angav att det var på förmiddagen som köer uppstod, 40 procent vid lunchtid, 55 procent på eftermiddagen och 28 procent på kvällen.

34 procent av dem som upplevde köbildning till vallokalen angav att det var på förmiddagen som köer uppstod, 34 procent vid lunchtid, 59 procent på eftermiddagen och 25 procent på kvällen.

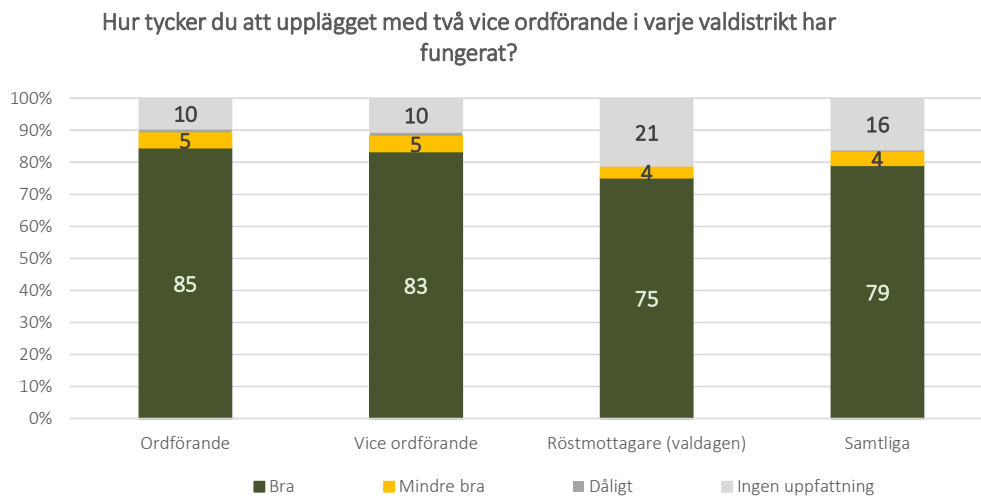
Upplevelse av två vice ordförande i vallokalen

Diagram 31.

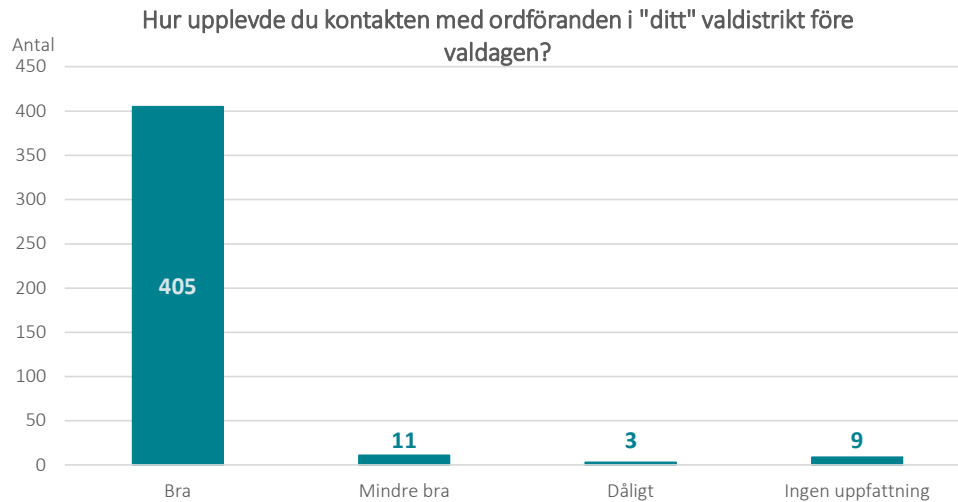
I samband med årets val var det två vice ordförande i varje valdistrikt. 79 procent upplevde att det var bra medan 4 procent upplevde det som mindre bra. 16 procent har ingen uppfattning. 85 procent av ordförandena upplevde det som positivt, vilket var en något högre andel än de 83 procent som visas för de vice ordförandena. Med 75 procent för bra visas ytterligare en något lägre andel för röstmottagarna. Det beror dock främst på att en högre andel av röstmottagarna har svarat ingen uppfattning än de andra grupperna. Av dem med uppfattning uppgav 94 procent att de upplevde det som bra med två vice ordförande.

Diagram 32.

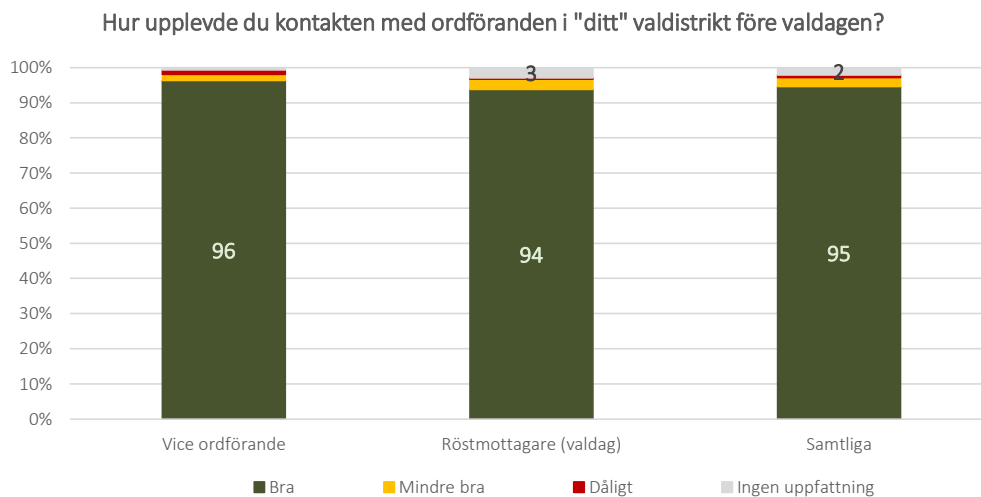
Upplevd kontakt med ordföranden i valdistriktet

Diagram 33.

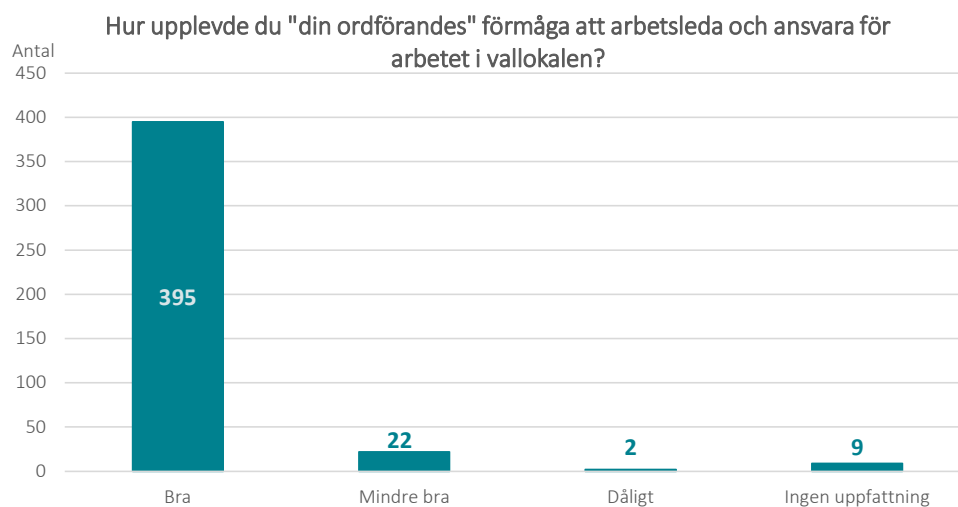
95 procent av dem som var verksamma i en vallokal på valdagen upplevde att de hade bra kontakt med ordföranden i "sitt" valdistrikt före valdagen.

Diagram 34.

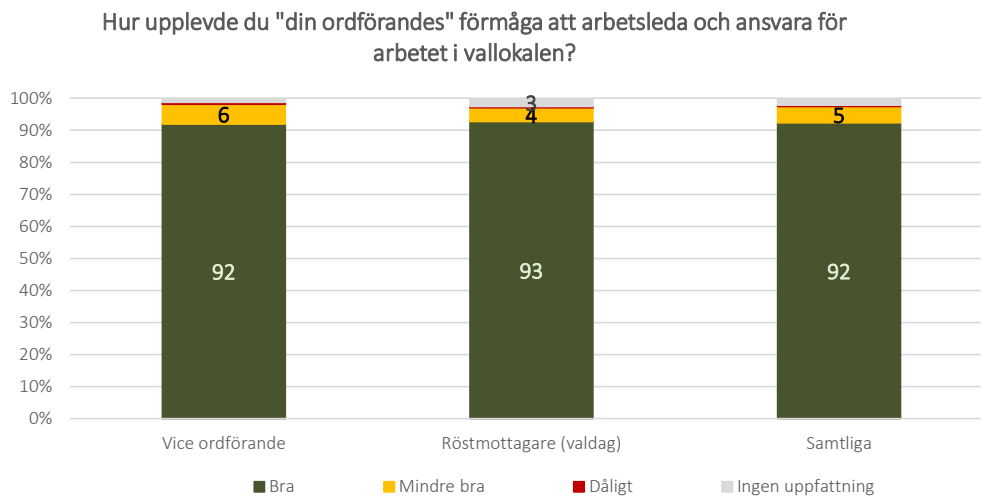
Avser svar från dem 428 som arbetat som vice ordförande eller röstmottagare på valdagen. Ordförande i vallokalen har inte besvarat frågan.

Diagram 35.

92 procent upplevde att ordföranden visade upp en bra förmåga att arbetsleda och ansvara för arbetet i vallokalen under valdagen. Fem procent svarade mindre bra.

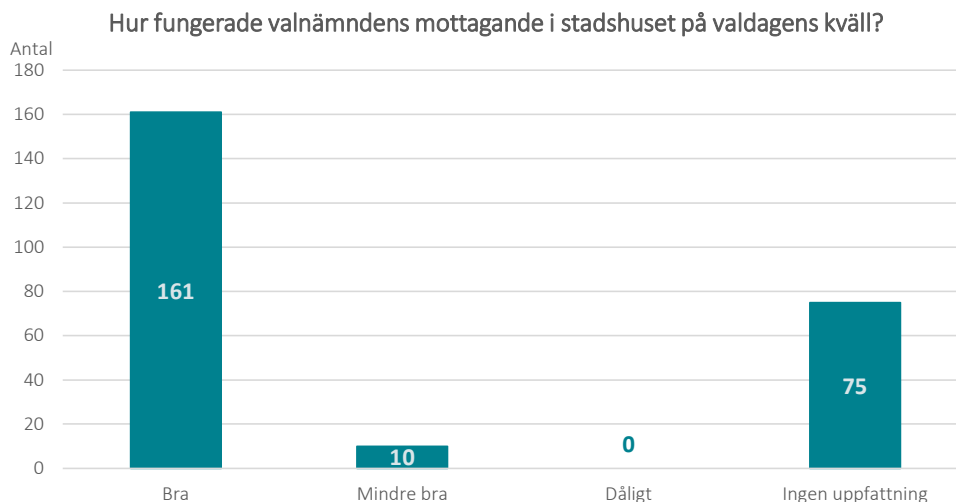
Diagram 36.

Avser svar från dem 428 som arbetat som vice ordförande eller röstmottagare på valdagen. Ordförande i vallokalen har inte besvarat frågan.

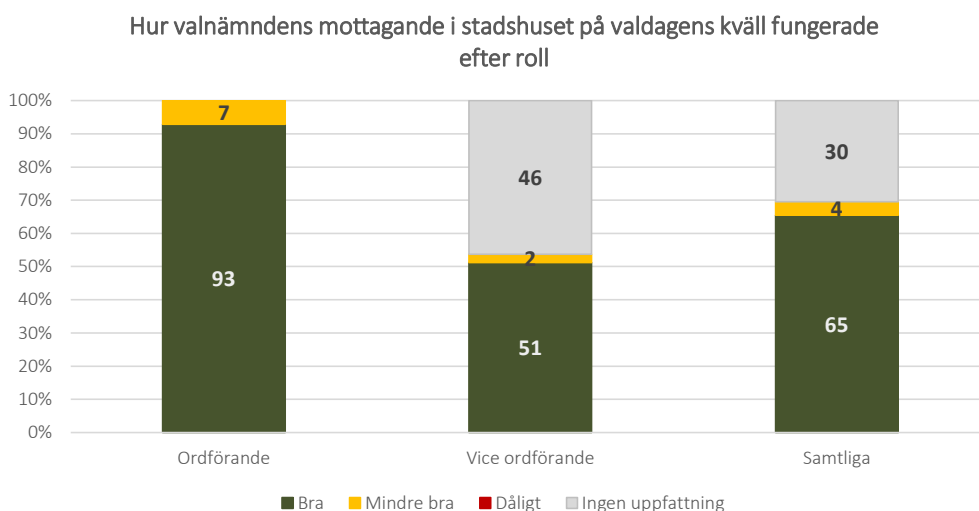
Valnämndens mottagande i stadshuset på valdagens kväll

Diagram 37.

65 procent av dem svarande uppger att valnämndens mottagande i stadshuset fungerade bra på valdagens kväll. 93 procent av ordförandena upplevde att det fungerade bra jämfört med att 51 procent av de vice ordförandena uppger detsamma. 4 procent av dem svarade upplevde att mottagandet i stadshuset fungerade mindre bra eller dåligt. Av dem som har en uppfattning svarade 94 procent att mottagningen i stadshuset under valdagens kväll fungerade bra.

Diagram 38.

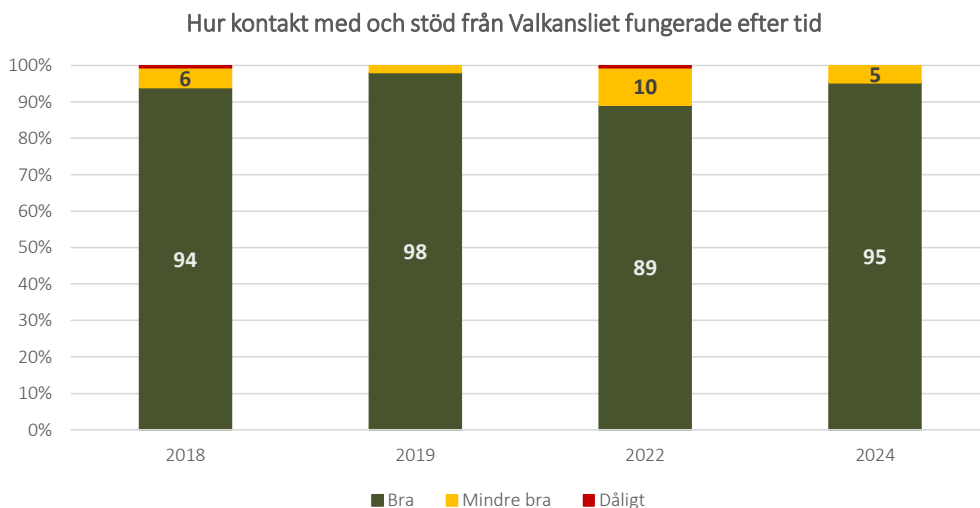
Svar från ordförande och vice ordförande i de olika valdistrikten. 246 svar.

Förmodligen har antalet svarande som markerat ingen uppfattning ökat på grund av att det i år fanns två vice ordförande i varje valdistrikt, och att en hög andel av dem vice ordförandena därmed inte behövde följa med in till stadshuset på kvällen.

Jämförelse mellan valen 2018, 2019, 2022 och 2024

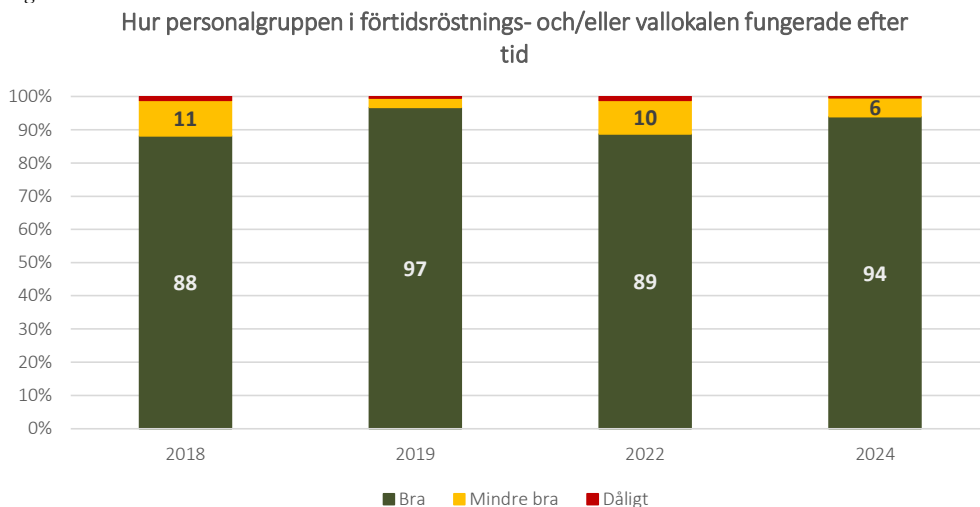
I detta avsnitt jämförs de fyra utvärderingar som genomförts efter de allmänna valen 2018, EU-valet 2019, de allmänna valen 2022 och EU-valet 2024. Värt att notera är att 2018 och 2022 genomfördes samtidigt tre val med ett valdeltagande på mellan 82 och 89 procent, medan det 2019 och 2024 har genomförts ett val med ett valdeltagande på knappt 60 procent. Belastningen är därmed olika vid de olika tillfällena vilket bör tas i beaktande vid en jämförelse mellan de olika valtillfällena. 2018 kom det in 542 svar, 2019 kom det in 460 svar, 2022 kom det in 674 svar och 2024 kom det in 547 svar. 2018 svarade 77,2 procent av de tillfrågade, 2019 svarade 65,0 procent av de tillfrågade, 2022 svarade 73,1 procent av de tillfrågade och 2024 svarade 70,3 procent av de tillfrågade.

Diagram 39.

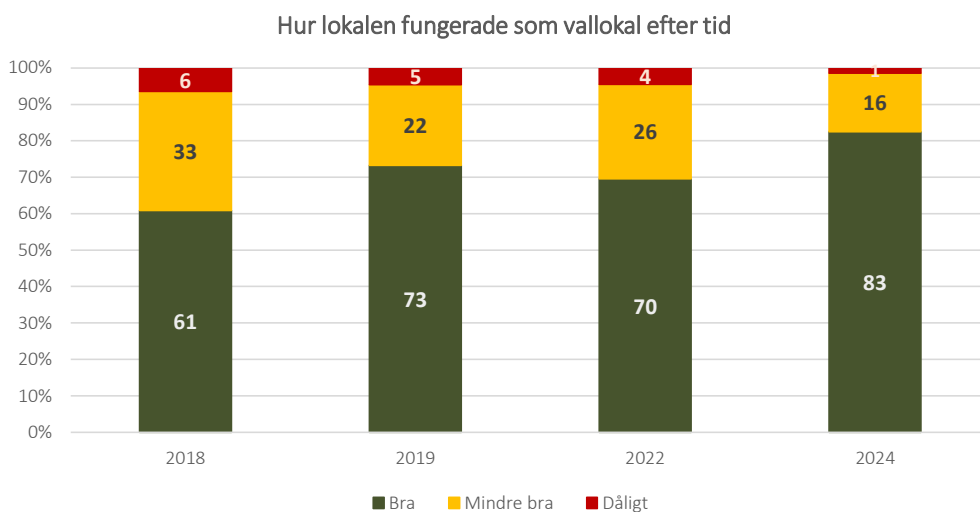
Andelen som svarade bra var betydligt högre 2024 än för två år sedan. Dock var andelen som svarade bra tre procentenheter lägre jämfört med EU-valet 2019.

Diagram 40.

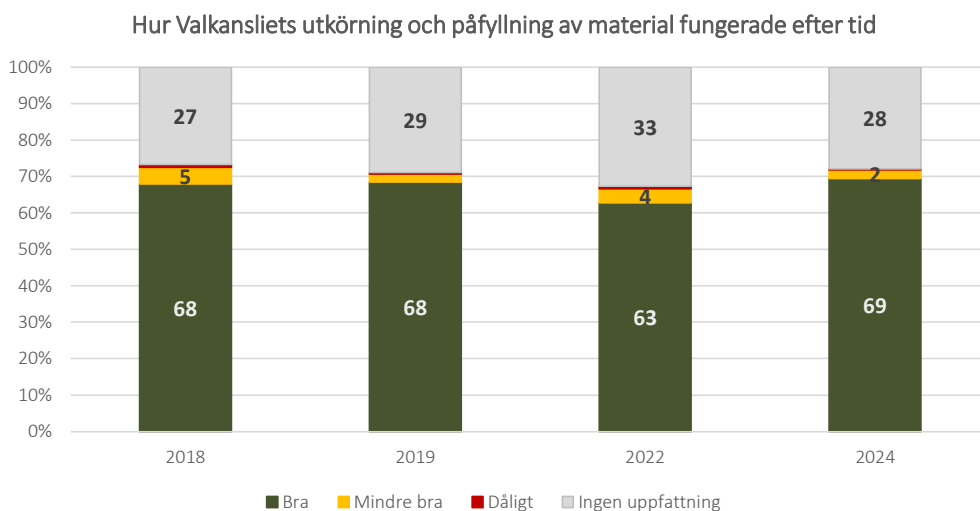
De svarande 2024 upplevde att personalgruppen fungerade inte riktigt nådde upp till den nivå som visades 2019. Däremot svarade en högre andel bra vid årets val än vid de allmänna valen 2018 och 2022.

Diagram 41.

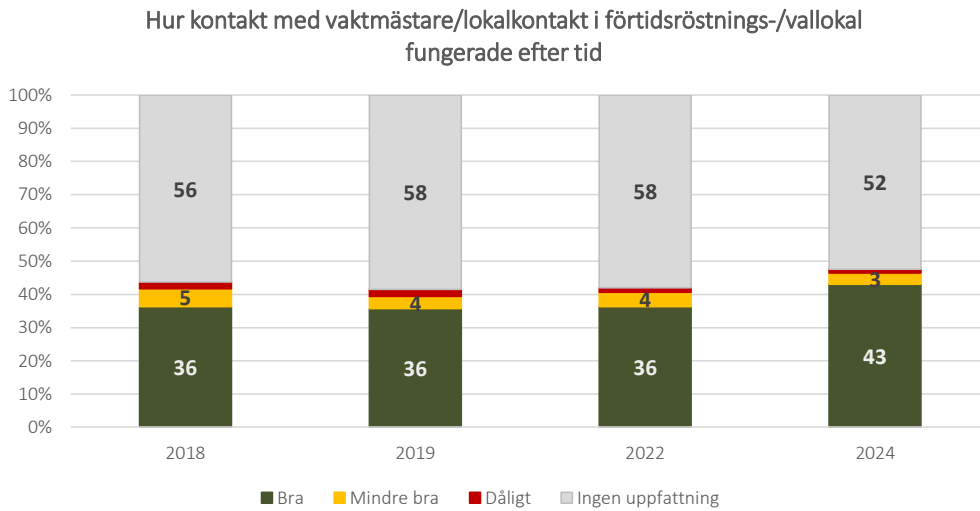
Andelen svarande som uppgav att vallokalen fungerade bra var högre vid årets utvärdering än vid de tidigare. Dock ingår inte svarande från förtidsröstningen i årets resultat, och de svaren var inkluderade i det som redovisas för åren 2018 till 2022.

Diagram 42.

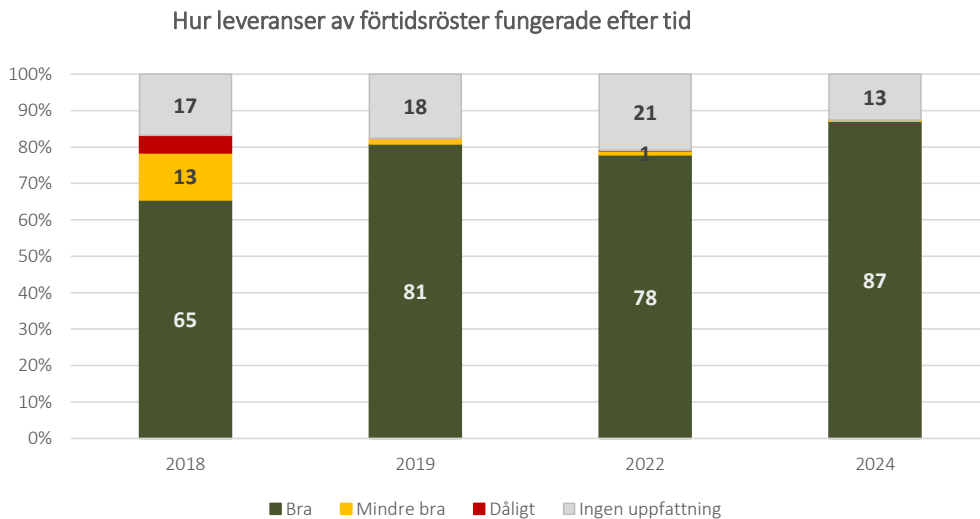
Ungefär samma andel svarade i årets utvärdering att de upplevde att valkansliets utkörning och påfyllning av material fungerade bra som för fem år sedan. För två år sedan var andelen som svarade bra något lägre än vid de övriga undersökningarna. Till stor del berodde det då på att den andel svarande som markerade ingen uppfattning tillfälligt ökade.

Diagram 43.

En högre andel än tidigare hade i årets utvärdering en uppfattning om om hur kontakterna med vaktmästare/lokalkontakt fungerade. Vilket medförde att andelen som svarade bra var högre 2024 än vid tidigare utvärderingstillfällen.

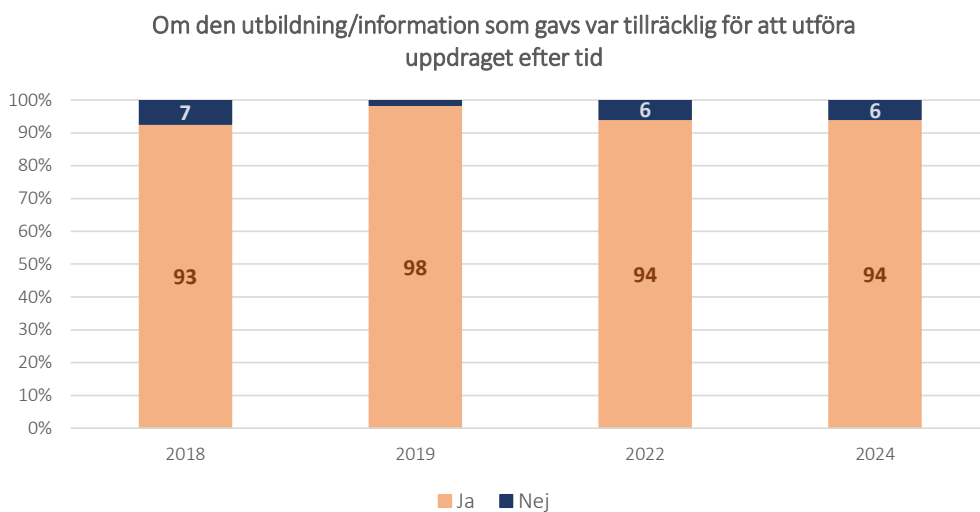
Diagram 44.

Svar från personer som arbetat i vallokal på valdagen.

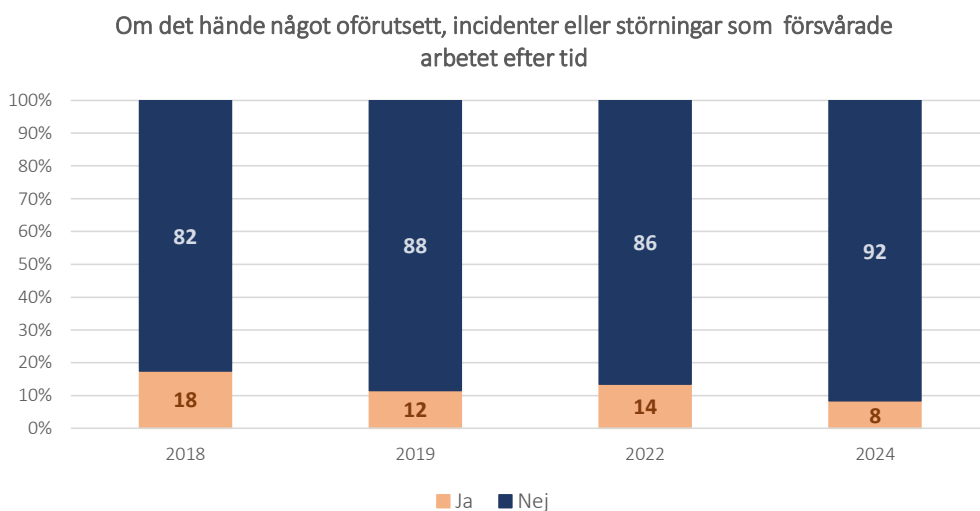
Andelen svarande som uppgivit att leveranserna av förtidsröster fungerat bra har i stort sett ökat successivt mellan de olika undersökningarna, Det innebär att en betydligt högre andel svarade bra på frågan 2024 än vid föregående utvärderingar.

Diagram 45.

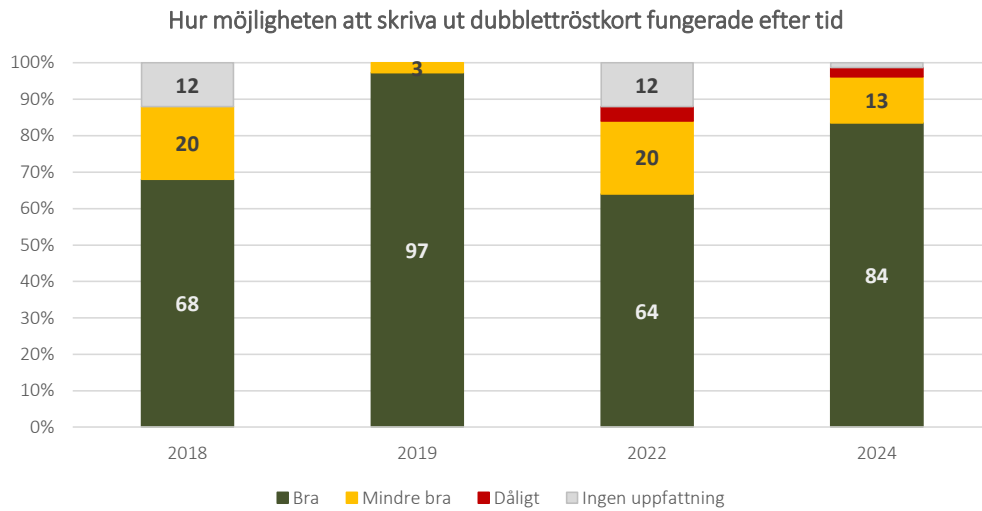
Vid de olika utvärderingarna har betydligt över 90 procent genomgående uppgivit att den utbildning och information, som de har fått inför uppdraget, har varit tillräcklig. Vid utvärderingarna 2018, 2022 och 2024 uppgav sex-sju procent att de inte fick tillräcklig utbildning medan endast ett fåtal uppgav detsamma 2019.

Diagram 46.

Det har genomgående inträffat förhållandevis få oförutsedda incidenter eller störningar som har försvårat arbetet i samband med genomförandet av valen, och i årets undersökning noterades ännu färre incidenter än tidigare. Endast åtta procent av de svarande uppgav att de noterat några störningar i årets undersökning.

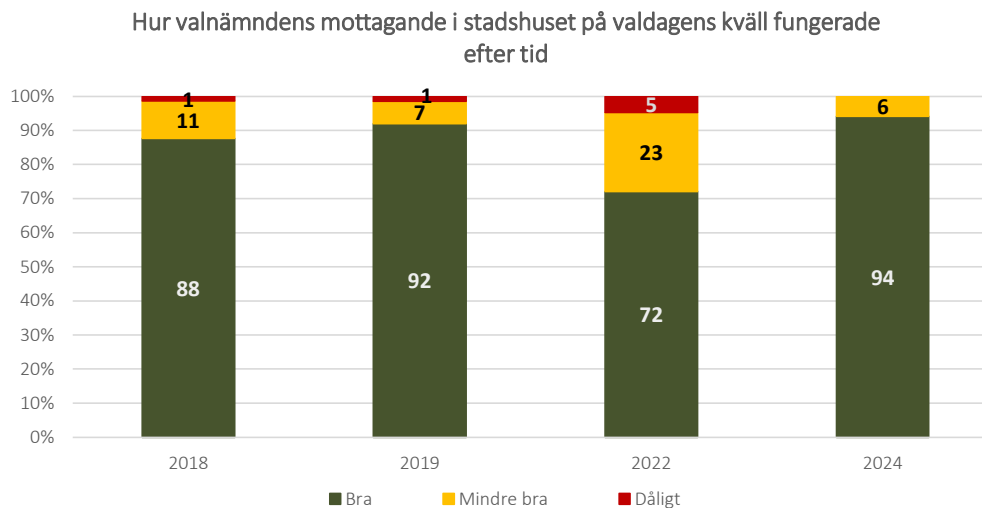
Diagram 47.

Svar från personer som arbetat med förtidsröstningen.

Vid EU-valen 2019 och 2024 har en betydligt högre andel svarat att det fungerat bra att skriva ut dubblettröstkort än vid de allmänna valen 2018 och 2022. Dock har en betydligt högre andel svarat mindre bra eller dåligt i år än vid EU-valet 2019.

Diagram 48.

Svar från ordförande och vice ordförande i de olika valdistrikten.

Inte vid någon tidigare utvärdering har en lika hög andel som 2024 upplevt att valnämndens mottagning i stadshuset på valdagens kväll har fungerat bra. Vid de betydligt mindre omfattande EU-valen 2019 och 2024 är det tydligt att det blir betydligt färre som svarar mindre bra eller dåligt än vid mottagningen för de allmänna valen. Notera att svaret ”ingen uppfattning” inte har inkluderats i redovisningen av diagram 48.